

făcu pe sultanul să declare pe B. lipsit de domnie. Acuma principele căută scăpare la Matia II., cu care făcuseră alianță în 1 Maiu 1613. Dar tot nu se mai putu ține în domnie. Deci merse la Oradea mare, unde îl uciseră doi nobili, pe ale căror neveste le injuriase. Intru așa om de jos s'a stins vestita familie a Bathorescilor.

Bathurst, (pron. betoerst), 1) oraș în Walesul nou de sud (colonie engleză în Australia), situat pe malul riului Macquarie, cu 9000 loc., episc. rom.-cat. și anglican, mai multe școli, 5 bănci etc., centrul unui district bogat în mine de aur; 2) oraș în colonia engleză Senegambia, situat la gura riului Gambia pe insula St.-Mary, cu 6239 loc. și un bogat comerț, care se află cu deosebire în mâni franceze; 3) B., insula, v. Melville.

Bathurst, familie veche engl., amintită în documente deja la 1291; mai târziu membrii ei fură ridicăți la demnitatea de conți. 1) *B., Ralph*, n. 1620, a studiat teologia, dar pe timpul rebeliunii civile s'a dedicat medicinei, întemeind împreună cu câțiva savanți în Oxford societatea *Royal Society*. După restaurațiune însă a intrat din nou în serviciul bisericii. A scris și poezii în latinesce. † 1704. 2) *B., Allen*, n. 1684, a fost membru al parlamentului englez între 1705, 1712 aparținând partidului Tory; 1711 a fost chemat de regina Ana în casa lordilor, unde făcea strașnică opoziție lui Walpole, după căderea căruia intră în consiliul secret. Regele George III. îl ridică la rangul de conte. † 1775. B. avea legături cu căpeteniile literare ca Pope, Swift, Sterne etc. 3) *B., Benjamin*, n. 1784, s'a dedicat diplomației; 1809 a fost trimis ca ambasador la Viena, dar la întoarcere a pierit fără urmă dimpreună cu depeșile însemnate, ce ducea cu sine.

Bathybius Haekeli, un gen de monere descoperit de Huxley în 1868, care acopere fundul oceanelor la adâncimi mari de la 4000—8000 m. În protoplasma sa se găsesc niște corpuscule microscopice de calcar, foarte curioase. După Haekel descoperirea acestei monere aruncă o mare lumină asupra problemei apariției vieții pe pământ și a generațiunii spontanee. Ea ar reprezenta »protoplasma primitivă«, din care Oken, încă cu o jumătate de secol înainte, susținea că s'au dezvoltat toate organismele. Existența lui B. s'a combătut în urmă de mai mulți, cari susțin că B. sunt precipitate de gips formate pe fundul mărilor. Lit.: Huxley, *Journal of microscop. science*, vol. VIII. și Haekel, *Das Protistenreich*, 1887, p. 73. [Antipa.]

Bathykles, sculptor grec din Magnesia în Karia; a trăit în veacul al 6-lea a. Chr. B. e autorul tronului lui Apollo din Amyklai în Lakonia.

Bathyllos, 1) *B. din Samos*, faimos prin frumusețea sa; făcuse cântec de Anacreon. 2) *B. din Alexandria*, amicul libert al lui Mecena; pantomim dramatic sentimental, rival de moarte cu cilianul Pylade, și actor favorit al poporului. 3) *B. mediocru*, poet latin, contemporan și prieten rival cu Virgiliu.

Bățiitoare, sunt paseri cântătoare din familia Motacillidae, au coadă lungă, rotundă, cu care bat necontenit pământul, *codobatură*; tarsul lung și subțiat e tabelat pe dinainte; penele plutitoare din aripi sunt egale de lungi. Petrec prin arături și pe lângă livezi, urmărind insecte. Speciile mai comune sânt: *B. albă*, și *B. galbină*, ambele migratoare. [V. B.]

Batist, pânza cea mai subțire și cea mai fină, care se țese din bumbac; cu toate că e deasă în fire și foarte tare, este aproape transparentă; se numește în comerț și B. clair. Cel mai fin B. s'a fabricat în Indii și patria sa e Bastas, de unde, poate, derivă chiar numele B. Fiecare bucată de B. este țesută la capete cu fire de argint; numărul acestor fire indică calitatea

B.-ului. B. se întrebuințează pentru rufăria cea mai fină de dame, precum și pentru haine de pat ș. a. Se fabrică și B. colorat și imprimat, care se întrebuințează la toaletele damelor.

Batistă, basma de busunar, făcută din batist sau din altfel de pânză. [M. B.]

Batjan, insulă în Molucele nordice, 2164 km²,

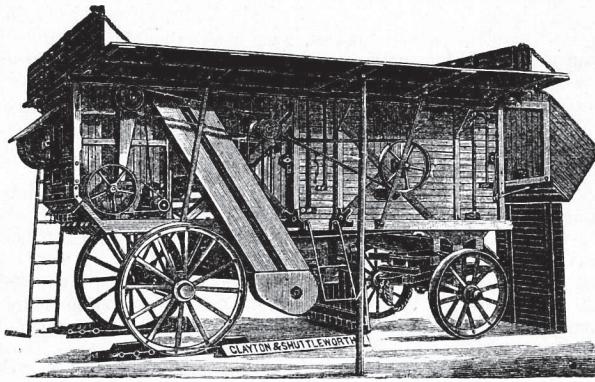
cu 11.000 loc.; stă sub protectorat olandez.

Bătlanul, gen de pasere bătărească din fam. Ardeidae, cu cioc lung, ascuțit și comprimat de laturi, cap îngust și grumaz lung acoperit cu pene scurte; aripile lungi și late sunt trunchiate la vîrf; coada compusă din 10—12 cărmace, e rotundă. Penele corpului în genere sînt dese, moi și uneori pufoase, cele de pe ceafă, piept și spate de regulă mai lungi. Sboară ușor, dar cu puțină istețime. După mărime și culoarea penelor deosebit mai multe specii: *B. cenușiu*, *B. roșietic*, *B. alb* și *B. mic* sau *garzeita* ș. c. l., toate acestea petrec pe lângă ape, nutrindu-se cu pesci, broaște și alte vietăți acvatice. [V. B.]

Batman, măsură comercială în Persia, ce diferă după ținuturi; cea mai usitată e = 2.944 kgr. În Buchara și Chiva servește ca unitate în comerțul en gros.

Batn-el-Hadșar, ținut pietros și aproape pustiu în Nubia, lângă Nil, între Dal și Vadihafa, la o înălțime de 128 m.; multe cataracte ale Nilului.

Batoc, (zool.) lat. *Gadus Morrhu*, pește din ordul Anacantopterigienilor, de culoare cenușie, pătat cu galben, până la 1.5 m. lung și 50 kgr. greu. Trăiește în părțile nordice ale Oceanului Atlantic; cei mai mulți B.-i se prind în Labrador

Batoză.